

Sygn. akt II Ca 423/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Grzegorz Ślęzak (spr.)
Sędziowie	SSO Jarosław Gołębiowski SSO Adam Bojko
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 1 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa B. S. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Opocznie

z dnia 17 kwietnia 2014 roku, sygn. akt I C 320/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym sentencji w ten sposób, że zasądzoną od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki B. S. (1) kwotę 4.000 złotych obniża do kwoty 2.000 (dwa tysiące) złotych, oddalając powództwo w pozostałej części oraz w punkcie drugim sentencji w ten sposób, że zasądzoną od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki B. S. (1) kwotę 1.385.24 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu obniża do kwoty 385 (trzysta osiemdziesiąt pięć) złotych;

2. nie obciąża powódki kosztami procesu na rzecz pozwanego za instancję odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 423/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Opocznie po rozpoznaniu sprawy z powództwa B. S. (1) i P. S. (1) przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zadośćuczynienia

1. zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki B. S. (1) kwotę 4000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 25 listopada 2012 r. do dnia zapłaty;

2. zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki B. S. (1) kwotę 1385,24 zł tytułem kosztów procesu;

3. zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki P. S. (1) kwotę 4000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 25 listopada 2012 r. do dnia zapłaty;

4. zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki P. S. (1) kwotę 1370,24 zł tytułem kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

W dniu 8 września 2012 r. kierujący samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...) P. Z. jadąc od strony T. w kierunku O. w pobliżu skrzyżowania z drogą do miejscowości J., w trakcie manewru wyprzedzania samochodu ciężarowego zderzył się czołowo z pojazdem marki D. (...) o nr rej. (...) jadącym zgodnie z kierunkiem ruchu, kierowanym przez Z. Ś.. W pojeździe marki D. (...) jako pasażerki podróżowały B. S. (1) i jej córka P. S. (1).

W wyniku przedmiotowego zdarzenia B. S. (1) doznała urazu głowy, skręcenia odcinka szyjnego kręgosłupa i powłok klatki piersiowej, zaś P. S. (1) doznała urazu wielomiejscowego, stłuczenia głowy, powłok klatki piersiowej, stłuczenia barku lewego.

Pojazd sprawcy wypadku w dacie zdarzenia był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. z siedzibą w W..

Bezpośrednio po wypadku B. S. (1) i P. S. (1) były hospitalizowane w Oddziale (...) Szpitala w T..

B. S. (1) przebywała w Oddziale w dniach od 08.09 do 14.09.2012 r. Leczona była zachowawczo. Odcinek szyjny został unieruchomiony w kołnierzu miękkim. Przy wypisie ze szpitala zalecono leczenie w POZ i do rozważenia kontrolę ortopedyczną. Następnie leczyla się w poradni neurologicznej przez około pół roku. Kołnierza ortopedycznego używała przez kilka tygodni. Była leczona farmakologicznie oraz sanatoryjnie. Korzystała także z porad psychologa.

P. S. (1) na Oddziale (...) przebywała w dniach od 08.09 do 13.09.2012 r. Leczona była zachowawczo. Przy wypisie zalecono leczenie w POZ. W dniu 02.10.2012 r. rozpoczęła leczenie ortopedyczne ambulatoryjnie z uwagi na bóle barku lewego i stawu skokowego lewego. Zalecono fizjoterapię na bark lewy, laser i solux oraz ćwiczenie czynno - bierne oraz laser i pole magnetyczne na staw skokowy. W dniu 12.02.2013 r. P. S. (1) była konsultowana ortopedycznie - stwierdzono naderwanie mięśnia naramiennego lewego ze zbiornikiem płynowym, ruchomość barku w normie. Leczenie zakończono z dniem 14.03.2013 r.

B. S. (1) w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 08.09.2012 r. doznała urazu powłok klatki piersiowej, stłuczenia głowy i skręcenia odcinka szyjnego kręgosłupa. Aktualnie brak jest ograniczeń ruchowych w obrębie odcinka szyjnego kręgosłupa i pozostałych odcinków narządu ruchu. Nie ma zniekształceń i zmian wtórnych pourazowych, brak ograniczeń ruchu i zmian wtórnych pourazowych, kolana zwarte stabilne. Nie występuje zatem długotrwały bądź trwały uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem z dnia 08.09.2012 r.

Stopień cierpienia fizycznych był umiarkowany przez okres ok. 1 miesiąca, po tym okresie był lekki przez okres kolejnego miesiąca. Następnie i obecnie B. S. (1) była i pozostaje sprawna ruchowo, a zgłaszane dolegliwości przy braku odchyłeń przedmiotowych i w układzie kostnym mogą mieć tylko charakter podmiotowy i mogą mieć podłoże neurogenne jako pourazowy zespół bólowy.

W zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu B. S. (1) po urazie wymagała pomocy osób trzecich przy wykonywaniu czynności życia codziennego przez ok. 2 godziny dziennie przez maksymalnie 1 miesiąc.

W zakresie ortopedii i traumatologii narządów ruchu rokowania są pomyślne.

Koszty leczenia przeciwbólowego wyniosły ok. 50,00 zł.

P. S. (1) w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 08.09.2012 r. doznała urazu powłok klatki piersiowej, stłuczenia głowy, urazu mięśnia naramiennego z krwiakiem przedniej części mięśnia naramiennego i urazu stawu skokowego lewego. Występują u niej nieznaczne ubytki ruchowe barku lewego bez odchyłeń ruchowych w obrębie pozostałych odcinków narządu ruchu, głównie stawu skokowego lewego.

Uszczerbek długotrwały związany z urazem barku lewego i uszkodzeniem mięśnia naramiennego lewego wygojony z nieznaczną dysfunkcją ruchową wynosi 5% według pozycji 113 b).

Uraz stawu skokowego lewego został wygojony bez ograniczeń ruchowych i zniekształceń. Uraz klatki piersiowej bez obecności złamania i blizn oraz cech zmniejszonej pojemności płuc nie skutkował trwałym bądź długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

Stopień cierpień fizycznych był umiarkowany przez okres ok. do 2 miesięcy, po tym okresie był lekki przez okres kolejnego miesiąca. Następnie i obecnie P. S. (1) była i pozostaje dość sprawna ruchowo.

W zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu P. S. (1) po urazie wymagała pomocy osób trzecich przy wykonywaniu czynności życia codziennego przez ok. 2 godziny dziennie przez maksymalnie 1 miesiąc.

W zakresie ortopedii i traumatologii narządów ruchu rokowania są stabilne.

Koszty leczenia przeciwbólowego wyniosły ok. 50,00 zł. Rehabilitacja uzasadniona była w ramach kontraktu z NFZ.

Z neurologicznego punktu widzenia u B. S. (1) występuje uszczerbek na zdrowiu w wysokości 7% zgodnie z punktem 94a Tabeli Uszczerbków Ministra Pracy i Polityki Społecznej, jednakże przed wypadkiem z dnia 08.09.2012 r. istniał już uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5% spowodowany samoistnymi zmianami zwyrodnieniowo - dyskopatycznymi kręgosłupa. W związku z tym powiększenie istniejącego uszczerbku na zdrowiu powiązane z wypadkiem wynosi 2%. Zgłaszane przez B. S. (1) dolegliwości dotyczące odcinka lędźwiowo - krzyżowego kręgosłupa związane są z samoistną chorobą zwyrodnieniowo -dyskopatyczną kręgosłupa uwidocznioną już w lipcu 2010 r. podczas badania rezonansem magnetycznym. Zgłaszane przez B. S. (1) bóle głowy występują sporadycznie i nie mają dużego nasilenia. Nie można ich uznać jako uszczerbek na zdrowiu.

Stopień cierpień fizycznych doznany przez B. S. (1) można ocenić jako umiarkowany przez okres ok. jednego miesiąca, a potem jako lekki przez kolejne 2 -3 miesiące.

Rokowania co do ustąpienia dolegliwości spowodowanych wypadkiem są dobre, natomiast niewątpliwie mogą nawracać dolegliwości związane z chorobą samoistną kręgosłupa.

Koszty leczenia przeciwbólowego wyniosły ok. 50,00 zł.

P. S. (1) nie doznała uszczerbku na zdrowiu z przyczyn neurologicznych. Nie uskarżała się na dolegliwości neurologiczne i po wypadku nigdy nie podejmowała leczenia takowych. Sporadyczne bóle głowy nie mogą być podstawą do orzeczenia uszczerbku na zdrowiu z powodów neurologicznych.

B. S. (1) po wypadku boli głowa, kręgosłup, zleczone i wykonane zabiegi rehabilitacyjne pomogły częściowo tzn. przez tydzień lub dwa po rehabilitacji, a potem problemy znowu się pojawiały.

P. S. po wypadku ma problemy z lewą ręką. W mięśniu -przedramieniu lewej ręki ma wgłębienie. Rehabilitacja tej ręki nie przyniosła efektu, odczuwa ona bóle ręki lewej i barku.

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwa o zadośćuczynienie zasługują na uwzględnienie.

W myśl art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Zgodnie z przepisem art. 436 §1 k.c. samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tegoż środka.

W świetle art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Przesłankami odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wobec poszkodowanego są zatem z jednej strony przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej sprawcy szkody, z drugiej zaś strony - istnienie ważnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. W razie zaistnienia owych przesłanek, ubezpieczyciel odpowiada w zakresie odpowiedzialności sprawcy szkody.

Poza sporem pozostaje okoliczność, że sprawca zdarzenia P. Z. był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. z siedzibą w W., co implikuje odpowiedzialność pozwanego na podstawie wyżej przytoczonych przepisów.

Naprawienie szkody majątkowej na osobie reguluje art. 444 k.c. który w §1 stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

W wypadkach przewidzianych w powyższym artykule Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445 § 1 k.c.).

Do rozstrzygnięcia pozostaje zatem kwestia wysokości należnych powódcom B. S. (1) i P. S. (1) kwot objętych żądaniem pozwu.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego - a w szczególności z opinii biegłych lekarzy: ortopedy-traumatologa i neurologa, które nie były przez strony kwestionowane i które w ocenie Sądu są pełne oraz miarodajne, wynika jednoznacznie ustalony stopień uszczerbku na zdrowiu oraz długotrwałość i stopień dolegliwości oraz cierpienie powódek B. S. (1) i P. S. (1) po wypadku z dnia 8 września 2012 r.

Jak wynika z opinii biegłego lekarza ortopedy traumatologa, w związku z doznanymi urazami powódka P. S. (1) doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 %.

Powódka B. S. (1) nie doznała uszczerbku z ortopedycznego punktu widzenia.

Z kolei, jak wynika z opinii biegłego lekarza neurologa, powódka B. S. (1) w związku z doznanymi urazami doznała powiększenia już istniejącego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5% o kolejne 2%.

Powódka P. S. (1) nie doznała uszczerbku na zdrowiu z neurologicznego punktu widzenia.

Odnosząc powyższe rozważania natury prawnej do analizowanego stanu faktycznego Sąd uznał, że przyznane powódcom przez stronę pozwaną zadośćuczynienia są za niskie.

Uwzględniając doznane przez powódkę B. S. (1) : uszczerbek na zdrowiu z punktu widzenia neurologicznego, zakres jej cierpienia, kilkudniowy pobyt w szpitalu, zabiegi rehabilitacyjne związane z doznanymi urazami oraz dyskomfort wynikający z konieczności korzystania z pomocy osób trzecich Sąd uznał, że adekwatna wysokość zadośćuczynienia to kwota 7.000,00 zł.

Z tego względu, iż strona pozwana wypłaciła powódce B. S. (1) kwotę 3.000,00 zł, Sąd zasądził na jej rzecz żadaną w pozwie kwotę 4.000,00 zł ustawowymi odsetkami od dnia 22 listopada 2012 r., czyli od upływu 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie stosownie do art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2013 r. o ubezpieczeniach

obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnymi Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przyjmując, że roszczenie powódki nadawało się do właściwego wyliczenia już w postępowaniu szkodowym - (art. 481 § 1 i § 2 k.c.) - punkt 1. wyroku.

O kosztach procesu orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. na które składają się koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw tj. : koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych, czyli w kwocie 600,00 zł., opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł., opłata stosunkowa w kwocie 200,00 zł. i koszty opinii biegłych w kwotach 293,00 zł. i 275,24 zł. czyli łącznie 1.385,24 zł. - punkt 2. wyroku.

Uwzględniając doznane przez powódkę P. S. (1) : długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %, zakres jej cierpień, kilkudniowy pobyt w szpitalu, zabiegi rehabilitacyjne związane z doznanymi urazami oraz dyskomfort wynikający z konieczności korzystania z pomocy osób trzecich Sąd uznał, że adekwatna wysokość zadośćuczynienia to kwota 6.000,00 zł.

Z tego względu, iż strona pozwana wypłaciła powódce P. S. (1) kwotę 2.000,00 zł, Sąd zasądził na jej rzecz żadaną w pozwie kwotę 4.000,00 zł ustawowymi odsetkami od dnia 22 listopada 2012 r., czyli od upływu 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie stosownie do art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2013 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnymi Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przyjmując, że roszczenie powódki nadawało się do właściwego wyliczenia już w postępowaniu szkodowym - (art. 481 § 1 i § 2 k.c.) - punkt 3. wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. na które składają się koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw tj. : koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych, czyli w kwocie 600,00 zł., opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł., opłata stosunkowa w kwocie 200,00 zł. i koszty opinii biegłych w kwotach 278,00 zł. i 275,24 zł. czyli łącznie 1.370,24 zł. - punkt 4. wyroku.

Powyższy wyrok w punkcie 1-ym sentencji, tj. w części zasądzonej zadośćuczynienie na rzecz powódki B. S. (2) powyżej kwoty 2000 zł, zaskarżył pozwany.

Podnosząc zarzuty: obrazy art. 445 kc oraz naruszenia art. 233 § 1 kpc, apelujący domagał się zmiany wyroku w zaskarżonej części poprzez obniżenie zasądzonych na rzecz powódki B. S. (1) zadośćuczynienia z kwoty 4000 zł do kwoty 2000 zł oraz zasądzenia od tejże powódki kosztów procesu.

Pełnomocnik powódki wnosil o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu za drugą instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona.

Trafnie bowiem apelujący zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzuca, iż zapadło z obrazą art. 445 kc, gdyż zasądzone nim na rzecz powódki B. S. (2) zadośćuczynienie jest zawyżone w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Zgodzić należy się apelującym, że w sprawie niniejszej występują w charakterze powódek dwie pokrzywdzone w tym samym wypadku komunikacyjnym, które doznały porównywalnych obrażeń, wymagających podobnego okresu i metod leczenia, przy czym długotrwały uszczerbek na zdrowiu związany bezpośrednio z wypadkiem jakiego doznała P. S. (2) był wyższy niż uszczerbek, jakiego doznała B. S. (2).

Uszczerbek na zdrowiu P. S. (2) wynosi 5 %, podczas gdy uszczerbek ten u B. S. (2) – związany bezpośrednio z wypadkiem – wynosi mniej, bo 2 %.

Aczkolwiek ma rację Sąd I instancji, że sam uszczerbek na zdrowiu nie jest jedynym, lecz jednym z wielu kryteriów decydujących o wysokości należnego zadośćuczynienia, to jednak w okolicznościach niniejszej sprawy przy porównywalnych cierpieniach psychicznych i fizycznych obu powódek oraz podobnym procesie ich leczenia, nie było podstaw do ustalenia dla powódki B. S. (1) wyższego zadośćuczynienia niż dla powódki P. S. (1).

W sytuacji zatem, gdy Sąd ustalił, że należne P. S. (2) zadośćuczynienie powinno wynosić łącznie 6000 zł, należy zgodzić się z apelującym, że należne B. S. (2) zadośćuczynienie nie powinno być wyższe niż kwota 5000 zł.

Skoro więc pozwany wypłacił już powódce B. S. kwotę 3000 zł należy jej się uzupełniające zadośćuczynienie w kwocie 2000 zł.

Dlatego też, uwzględniając apelację, należało na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienić wyrok Sądu I instancji w zaskarżonej części i zasądzone na rzecz powódki B. S. (1) zadośćuczynienie w kwocie 4000 zł obniżyć do kwoty 2000 zł.

Konsekwencją powyższej zmiany co do istoty wyroku jest też zmiana na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc zawartego w jego 2-im rozstrzygnięcia o kosztach procesu między stronami.

O kosztach procesu między stronami za instancję odwoławczą orzeczono na zasadzie art. 102 kpc. W ocenie Sądu Okręgowego, charakter dochodzonego roszczenia i dysproporcja w statusie majątkowym stron, przemawiają za nieobciążaniem powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję na rzecz strony pozwanej

Na oryginale właściwe podpisy